

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 10

1. Πώς κρίνετε την απόφαση του Κωνσταντίνου να αφήσει στην Κωνσταντινούπολη απείραχτους ναούς και βωμούς της παλιάς θρησκείας, πλάι στους νέους χριστιανικούς που έχτισε; Με ποια προηγούμενη ενέργειά του τη συσχετίζετε;

Ο Κωνσταντίνος, θέλοντας να εξασφαλίσει την ειρηνική συνύπαρξη όλων των κατοίκων της αυτοκρατορίας, δεν πείραξε τους βωμούς και τους ναούς της παλιάς θρησκείας και πλάι τους έχτισε χριστιανικούς. Η απόφασή του αυτή συσχετίζεται με την υπογραφή του Διατάγματος της ανεξιθρησκίας που είχε ο ίδιος συνυπογράψει με τον Λικίνιο το 313 μ.Χ. Την απόφασή του αυτή τη θεωρώ σωστή καθώς με τον τρόπο αυτό εφάρμοζε ό,τι όριζε το Διάταγμα των Μεδιολάνων και στήριζε τη διωκόμενη ως τότε χριστιανική λατρεία.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

2. Διαβάστε στην πηγή 4 τους θρύλους για την επιλογή της θέσης και για το χτίσιμο της Πόλης, βρείτε στον χάρτη της τάξης σας την Τροία και το Βυζάντιο και παρατηρώντας τον συζητήστε για:

- την αγωνία του αυτοκράτορα να βρει καλύτερη θέση για τη νέα πρωτεύουσα,
- τα πλεονεκτήματα ή τα μειονεκτήματα καθεμιάς από τις δύο πόλεις,
- παλαιότερους ή νεότερους μύθους ή θρύλους, που γνωρίζετε, για την παρέμβαση θεών ή αγίων στην ίδρυση, την ονομασία ή την προστασία κάποιων πόλεων.

1) Η αγωνία του Κωνσταντίνου να βρει την καλύτερη θέση για τη νέα πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας είναι απολύτως δικαιολογημένη. Ο ίδιος είχε την ευθύνη για την ασφάλεια των κατοίκων και την ευημερία της αυτοκρατορίας γι' αυτό έπρεπε να επιλέξει για έδρα της αυτοκρατορίας μια θέση με στρατηγικά και οικονομικά πλεονεκτήματα.

2) Ο Κωνσταντίνος δεν επέλεξε αμέσως το Βυζάντιο για να γίνει η νέα πρωτεύουσα. Σύμφωνα με την πηγή αρχική του επιλογή ήταν η Τροία, όμως ένα όνειρο ήταν ο λόγος που επέλεξε το Βυζάντιο. Τόσο το Βυζάντιο όσο και η Τροία προσέφεραν σημαντικά πλεονεκτήματα. Αφενός το Βυζάντιο βρισκόταν στην είσοδο του Εύξεινου Πόντου και αφετέρου η Τροία στα παράλια της Μ. Ασίας νοτιοδυτικά των Δαρδανελίων. Η επιλογή του Βυζαντίου αποδείχτηκε σωστή καθώς χάρη

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

στην εξαιρετική του θέση προσέφερε και ασφάλεια και πλούτο στην αυτοκρατορία. Βρισκόταν πιο κοντά στις ακριτικές περιοχές του Δούναβη που δέχονταν εχθρικές επιδρομές και από τη μεριά της θάλασσας είχε εξαιρετικά πλεονεκτήματα καθώς εκεί συναντιόνταν οι θαλάσσιοι δρόμοι που ένωναν τον Εύξεινο Πόντο με τη Μεσόγειο και έτσι όλος ο πλούτος κατευθυνόταν στην πρωτεύουσα. Επίσης, από άποψη στεριάς εκεί κατέληγε η Εγνατία Οδός που προσέφερε σημαντικά εμπορικά πλεονεκτήματα. Το μειονέκτημα του Βυζαντίου ήταν ότι από τη στεριά ήταν απαραίτητη ισχυρή οχύρωση ειδικά από τη δυτική πλευρά της καθώς ήταν ευάλωτη σε ξένες γειτονικές επιδρομές.

3) Ο μύθος για το πώς πήρε η Αθήνα το όνομά της

Όταν ο βασιλιάς της Αθήνας ήταν ο Κέκροπας, οι θεοί σκέφτηκαν να μοιραστούν τις πόλεις και ο καθένας να πάρει από μια κάτω από την προστασία του. Η Αθήνα πριν πάρει το όνομά της την έλεγαν Ακτική ή Ακτή. Όταν οι θεοί μοίραζαν τις πόλεις για την Ακτική ενδιαφέρονταν η Αθηνά και ο Ποσειδώνας. Θα την κέρδιζε εκείνος που θα έκανε το πιο χρήσιμο δώρο στην πόλη. Με μάρτυρα τον Κέκροπα ανέβηκαν όλοι οι θεοί του Ολύμπου πάνω στην Ακρόπολη. Ο Ποσειδώνας στάθηκε στη μέση του βράχου και χτύπησε με δύναμη την τρίαινά του στο έδαφος. Αμέσως ένα κύμα αλμυρού νερού ξεπήδησε και σχημάτισε μικρή λίμνη, την “Ερεχθίδα Θάλασσα”. Η Αθηνά φύτεψε πάνω στο βράχο μια ελιά, που αμέσως μεγάλωσε και καρποφόρησε. Ο Δίας ζήτησε τη γνώμη του Κέκροπα και των άλλων θεών να κρίνουν ποιό είναι το καλύτερο δώρο για την πόλη. Το δώρο του Ποσειδώνα δεν κρίθηκε σπουδαίο, γιατί η Ακτική ήταν ζωσμένη από θάλασσες. Το δένδρο της Αθηνάς, που για πρώτη φορά φύτευε στη χώρα και σήμαινε γι’ αυτή ειρήνη, δόξα και ευτυχία, εκτιμήθηκε πολύ. Με σύμφωνη γνώμη του Κέκροπα και των θεών την πόλη την χάρισαν στην Αθηνά και από Ακτική ή Ακτή, ονομάστηκε Αθήνα.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Διαβάστε το παρακάτω κείμενο του Ηροδότου και θυμηθείτε τους αρχαίους αποικισμούς. Συζητήστε στην τάξη αν και στην εποχή μας έχουμε παρόμοιες περιπτώσεις μετακίνησης των ανθρώπων για την αναζήτηση καλύτερης τύχης.

Η πόλη των τυφλών

-«Απέναντι από την πόλη των τυφλών να χτίσετε τη νέα σας αποικία».

Αυτόν τον χρησμό έδωσε η Πυθία στον Βύζαντα, τον αρχηγό των Μεγαρέων αποίκων, που είχε πάει στους Δελφούς να ζητήσει τη συμβουλή του Απόλλωνα.

Ξανοίχτηκαν τότε οι Μεγαρείς στο Αιγαίο, μπήκαν στον Ελλήσποντο κι έφτασαν στη Χρυσούπολη της Προποντίδας. Ρώτησαν παντού. Κανείς όμως δεν ήξερε ούτε είχε ακούσει ποτέ για πόλη με τέτοιο όνομα.

Απελπισμένος ο Βύζαντας βγήκε από το καράβι του κι ανέβηκε στην κορυφή ενός θαλασσόβραχου. Η ματιά του πέταξε πάνω από τη στενή θάλασσα της Προποντίδας κι αγνάντεψε την αντικρινή στεριά. Ένας όμορφος τόπος ξανοιγόταν μπροστά του. Επτά λόφοι, ο ένας πλάι στον άλλο, κι ανάμεσά τους ένας κόλπος στενόμακρος σαν απάνεμο λιμάνι.

Γύρισε τη ματιά του στη Χρυσούπολη και μέτρησε τη διαφορά. Τώρα ο χρησμός μιλούσε μέσα του και του έδινε την απάντηση. Τρέχοντας έφτασε στους συντρόφους του:

-Τελείωσαν τα βάσανά μας, τους φώναξε. Αυτή είναι η πόλη των τυφλών, η Χρυσούπολη! Αυτοί που την έχτισαν εδώ δεν είδαν τον παραδεισένιο τόπο που βρίσκεται αντικρύ τους, για να χτίσουν εκεί την πόλη τους. Τον άφησαν για μας!

Οι Μεγαρείς σήκωσαν πανιά, πέρασαν απέναντι και έχτισαν εκεί την αποικία τους, που, από το όνομα του αρχηγού τους, την ονόμασαν Βυζάντιο. Ήταν Άνοιξη του 658 π.Χ.»

Ηροδότου, Ιστορίαι (διασκευή)

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Κατά την περίοδο του 8ου, του 7ου και του 6ου αιώνα π.Χ. λαμβάνει χώρα ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός με αίτια κυρίως οικονομικά. Η αύξηση του πληθυσμού δημιούργησε στενότητα χώρου οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις που αναλογούσαν σε κάθε πολίτη περιορίστηκαν με αποτέλεσμα μέρος του πληθυσμού να εγκατασταθεί σε άλλη περιοχή. Ακόμη, η ανάπτυξη του εμπορίου ήταν από τα σημαντικότερα κίνητρα ίδρυσης αποικιών. Οι αποικίες αυτές θα δημιουργούσαν νέες αγορές, θα προμήθευαν την μητρόπολη με σημαντικές πρώτες ύλες και θα αποτελούσαν σημαντικούς ενδιάμεσους σταθμούς στα μακρινά εμπορικά ταξίδια της εποχής. Έτσι, αποικίες δημιουργήθηκαν σε όλο τον χώρο της Μεσογείου, στα παράλια της Μ. Ασίας, στην Κάτω Ιταλία, καθώς και στη Μακεδονία, στη Θράκη, στην Προποντίδα και τον Εύξεινο Πόντο.

Στις μέρες μας, υπάρχουν ακόμη οικονομικοί μετανάστες που εγκαταλείπουν την πατρίδα τους για μια καλύτερη τύχη σε άλλες χώρες όπου υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες εύρεσης εργασίας. Επίσης, εκτός από οικονομικούς λόγους πολλοί αναγκάζονται να αφήσουν τον τόπο τους λόγω πολέμου.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!